

Suomen Gynekologiyhdistys toivoo eduskunnalta myönteistä suhtautumista maksuttoman ehkäisyn lakialoitteeseen

Eduskunta käsitteli 15.11.2016 lähetekeskustelussa lakialoitetta, joka esittää kuntien velvollisuudeksi tarjota ilmainen raskauden ehkäisy alle 25-vuotiaille nuorille.

Suomen Gynekologiyhdistys pitää maksutonta ehkäisyä erittäin tärkeänä nuorten terveyttä, hyvinvointia ja tasavertaisuutta lisäävänä asiana. Viime vuosien tilastot (THL 2014; THL 2015) osoittavat, että alle 20-vuotiaiden raskauden keskeytykset ovat vähenemässä, mutta 20-25-vuotiaiden joukossa tätä trendiä valitettavasti ei nähdä.

Suomessa Kela-korvausta ei makseta ehkäisyvalmisteista, joista hormonaaliset menetelmät ovat reseptilääkkeitä. Jokaisella nuorella tulisi olla mahdollisuus saada itselle ja omaan elämäntilanteeseensa sopivin ehkäisymenetelmä taloudellisesta tilasta tai asuinpaikasta riippumatta. Nuorelle tai opiskelijalle hinta voi olla este käyttää itselle parhaiten sopivaa ehkäisymenetelmää, mutta se ei saisi vaikuttaa mahdollisuuteen käyttää luotettavaa raskauden ehkäisyä. Pitkävaikutteiset menetelmät (kapselit ja kierukat), joiden ehkäisyteho on paras, voivat olla kertasijoituksena liian kalliita. Tasavertaisuuden vuoksi maksuttoman ehkäisyn piiriin tulisi kuulua kaikki eri ehkäisymenetelmät, myös nuorille jaettavat kondomit. Lisäksi tutkimukset osoittavat, että ilmainen ehkäisy ei lisää seksuaalista riskikäyttäytymistä.

Suomessa kunnat päättävät ehkäisypalveluiden toteutuksesta. Niissä kunnissa, joissa nuorille tarjottava ehkäisy on ollut maksutonta, ovat nuorten ja nuorten aikuisten raskaudenkeskeytykset vähentyneet merkittävästi. Nuoruusiässä tai varhaisaikuisuudessa ei-toivottu raskaus on vahingollista. Teinivanhemmuus voi lisätä syrjäytyneisyyttä ja sosiaalisia ongelmia, se myös hankaloittaa opiskelua ja vaikeuttaa työelämään pääsyä.

On erittäin perusteltua käyttää kaikki mahdolliset keinot, joilla ennaltaehkäistään nuorten kohdalla terveystarpeita ja syrjäytyneisyyttä. Kunnille ja maakunnille maksuttoman raskauden ehkäisypalvelun järjestäminen tulee myös halvemaksi kuin raskaudenkeskeytysten ja niihin liittyvien mahdollisten pitkäaikaissairauksien kustantaminen. Suomen Gynekologiyhdistys toivoo kansanedustajilta lakialoitteen käsittelyssä myönteistä suhtautumista koko maan kattavan nuorten maksuttoman ehkäisyn järjestämiseksi.

Lisätietoja:

Professori Seija Grenman, SGY:n puheenjohtaja

LT Katja Kero, SGY:n sihteeri

Dosentti Mervi Halttunen-Nieminen, Duodecimin Raskauden ehkäisy –Käypä hoito –ryhmän